

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V skladu s pravili«

»EDINOST« zizhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse priloge 7 gl. za polu leta 3 gl. 50 kr., za četrt leta 1 gl. 75 kr. — Sama pri-
stane 1 gl. 50 kr. za celo leto. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu
v tiskarni v Trstu po 50 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 60 kr. — Narodna rekla-
macije in inserate prejema Opravištvo, via Torrence, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrence« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti
frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste nazna-
niti in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnim
črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Prihodnjest Slovanov v Trstu.

O Trstu, »narodnem tem našem gradu,« začelo se je zadnje čase v narodnih krogih vendar le nekaj misliti. Ustanovila se je podružnica »Sv. Cirila in Metoda«, in pol. društvo »Edinost« sklicalo je število naših rojakov, da bi se posvetovali, kako bi ustanovili v Trstu Slovansko ljudsko banko. — Podružnica sv. Cirila in Metoda ter ljudska Slovanska narodna banka v Trstu ste dve reči, koji se smeti računati za imenitni točki »našega programa«.

Kakor se vidi dosedaj, zanimanja za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu ni malo, a za narodno ljudsko banko morali bi se naši rojaki bolj zanimati. Ako premislimo, koliko je denarnih zavodov v Trstu, koji so v italijanskih in iredentarskih rokah, ne smeli bi dvomiti o obstoju Slovanskega narodnega denarnega zavoda. V Trstu bi vse lahko bilo, ko bi tam ne cvetel stari slovanski greh — nesloga! — Okoli narodnega denarnega zavoda v Trstu morali bi se namreč zbirati Slovani vsega slovanskega debla. A v Trstu ni temu tako. V Trstu je na pr. mnogo bogatih srbskih trgovcev, kteri se prav nič ne menijo za slovansko stvar.

Glubi so ti ljudje za prve svoje slovanske brate Hrvate in Slovence. Koliko bi nam lahko v naših narodnih razmerah pomagali! Slovenci ne morejo sami za se mnogo storiti, ampak oklenoti se morajo v prvej vrsti okoli svojih bratov Hrvatov; kajti pomisliti je treba tudi na besede: »Šta če Kranjec bez Hrvata, šta bez Kranjca Hrvat«. No tržaški Slovenci se pa s Hrvati večinoma ujemajo. In

v Trstu se nahajajo istinito hrvatski možje, katerim srce za narod bije, in kateri ne poznajo razlike med Slovenci in Hrvati. Nahaja se pa v Trstu tudi žalibog! veliko število dalmatinskih Hrvatov, koji se za slovansko stvar niti menijo ne; ampak drže se italijanskih društev.

Da bi se ti enkrat zavedeli in spoznali, da so sinovi majke Slave! — V Trstu je precejšno število Srbov, kateri pa večinoma »čudno politiko igrajo«. Med njimi je posebno mnogo bogatih trgovcev, in znano je, da se nahaja med srbsko kolonijo v Trstu tudi nekaj milijonarjev. A kaj se če, če ti nečejo slovanske ideje poznati; Srbi so — Slovani ne!! Obsedel jih je posebno v zadnjih letih duh, ki Slovanstvu ni prijazen, a ta duh tudi njim ne nosi blagoslova in bodočnosti. Ko bi se ti in drugi Slovani tržaškim Slovincem v narodnem delovanju pridružili, pokazal bi Trst drugo lice. — To se pa žalibog! v Trstu tako k malu ne uresniči, in Slovenci se morajo sami boriti ter podobni so la-diji, katera se z valovi bori.

Tržaški premogočni magistrat želi pred vsem drugim, da v kratkem zatre slovanski živelj v Trstu in okolici. In gospodje na magistratu mislijo, da mora slovanski živelj v Trstu sam ob sebi propasti. Pred časom izrazil se je neki iredentar proti pisatelju teh vrstic, da slovanski živelj v Trstu in okolici v malo letih propade, kajti naravno je, da se mora okolica »italijanskemu mestu« podati. Ko bi omenjeni gospod govoril o katerem italijanskem mestu doli ob Tiberi, ne bi se motil, ker je pa Trst mislil, zelo se je zmotil. Res je, da hočejo nekateri tržaški iredentarski in »ne-krščeni« gospodje Trst za »italijan-

ske mesto« in to celo v državnem zboru razupiti, a v tem jih utegne naš Nabergoj odločno zavrniti. In kako se motijo ti gospodje! Ako nečemo mi mnogo tisočev mestnih Slovencev šteti, oziroma se na čisto slovansko okolico. In kateri so pravi Tržačani? okoličani, kateri uže stoletja Trst »pred vragom« čuvajo, ali meščani, katerih večina se mora le tujcev zmes imenovati? In okoličani čutijo se sami za trde Tržačane, in še v sta-rej okoličanski pesni se je popevalo: »Tržaški smo fantje, s Primorja doma« itd.

Da hočejo pa tujci Trst za ita-lijansko mesto razvpiti, krivi so mnogo okoličani sami. Pozabili so namreč okoličani na stare svoje običaje in prišli so uže do tega, da slovanska matere v predmestjih z svojimi otroci italijansko govorijo! Res žalostno, in skoraj neverjetno, a vendar istinito! — Stopiti je treba trdno na noge! — Družba sv. Cirila in Metoda ima v Trstu plemenito nalogo! Otroški vrt, kateri je imenovano društvo pri sv. Jakobu v Trstu ustanovilo, otme marsikaterega mladeniča majki Slavi! A to ni dosti. Ako ne prej, naj bi se uže drugo leto odprl drugi otroški vrt in sicer kde v ulici Belvedere, v katere okrožju je na stotine sloven-skih otrok. — V prvi vrsti morali bi pa naši tržaški veljaki na omenjeno družbo gledati. Posnemati morali bi gg. Kalistra, Hrovatina, Šabca, Trudna in druge tržaške Slovence, kateri so kot ustanovniki k družbi sv. Cirila in Metoda pristopili. Podružnica sv. Ci-rila in Metoda v Trstu bi si morala napraviti trdno podstajo, katere ne bi tako lahko vsak vetrič razrušil.

(Konec prih.)

Sedanjest Trsta.

(Konec.)

Poudarjali smo uže nezaupnost, koja se čisto opazuje do narodnih ustanov in društev. Ako bi sploh tržaški okoličani in razni mestni slovanski prebivalci imeli mej seboj nekoliko več složnosti in meju-sobnega zaupanja, gotovo bi slovanska stvar tu v Trstu bolj procvitala, nego sedaj procvita.

In kdo je vendar kriv te nesloge in nezaupnosti? Tu pač smemo navajati kot glavni vzrok sodeželane Lahe. Osebito pri okoličanih so Lahi krivi, da se tako malo zavedajo ter v nemar puščajo to, za kar bi jim bilo vendar le v prvej vrsti skrbeti, namreč: napredek na podlagi svo-jeja narodnega jezika. — Hudiš mami in ščuva čisto dušo, dokler jo zapelje in pogubi; enako ščuvajo in grde sovražniki Slovanstva slovanske ustanove in jezik ter napolnujo celo pristave slovanske svo-jim hudobnim duhom, pretvorivši jih v iz-dajalce. Da, videvajo se čestokrat tu na slovanskej meji ljudje slovanske krvi in rodu, ki ne vedo druge govorice, razven svoje slovanske, ki pa pri vsem tem plujejo v lastno skledo in grde slov. ustanove in jezik.

Večkrat sem slišal celo slovanskega okoličana, ki je v svojej prešopirnosti in nevednosti psoval in se repenil na tujce Kranjce, v tem ko je božikal in lepo govoril o Furlanih in Italijanih rekoč da so zadnji dobri, pravice ljube ljudje, ki mu preskrbujejo dela in zaslužke, v tem ko Kranjec nema niti za se in je preveč egoist! Čudno, a vendar resnično.

Nesloga in nezaupnosti je tedaj naj-več kriv nasprotnik z svojim ščuvanjem in hujskanjem. Kdor pa stvari nekoliko globljeje premisli, sprevidi, da bi uprav v Trstu, kder smo obkoljeni od vseh strani od narodnih nasprotnikov naših, mi lahko mnogo več sovražnikom imponovali ter se jim lahko nasproti ali vsaj primerno v spored stavili tudi v materijalnem obziru, ako bi se slednjič nekoliko več zavedli in od-prli oči.

Narava naša je uže taka, da se vsa-cemu človeku dopada ukazovati in povelja dajati; ako smo složni in skupno delujemo, lahko dosežemo samostalnejši položaj ter ž njim sovražnikom našim imponujemo. Ustanovivši razna slovanska društva, po-kazali smo, da smo tu ter da se zavedamo svoje narodnosti in pravice. Nekojta teh društev dobro so napredovala in se vspeja

PODLISTEK.

Sestra Anica.

Slika z bosenskega bojišča: podomačil Janko Leban-Gradimir.

(Konec)

Ali k malo jo je imela obiskati veliko hujša bitkost. Izprva sta si namreč za-ljubljenca prav pridno dopisovala. Potem pa so pisma iz Pešte prihajala deklici zmerom redkeje. Nekega dne po dolgem premolku prinese pismonoša majhen za-vitek. Bil je od Stojanoviča. Deklici je leglo nekaj tesnečega okoli srca, in, ko zavitek odpečati, padejo iz njega njena pisma, katera je svoj čas pisala zaročencu svojemu!

Vsa obupana vzame Anica pridejan Stojanovičev list ter ga bere z občutkom, kakor bi čitala smrtno osodbo svojo! Po doigih ovinkih jej Stojanovič razodene, da je po ločitvi samega sebe izkušil ter tako prišel do spoznanja, da je on ne more osrečiti. Zaradi tega jej danes dano besedo vrača. Tudi hode moral najbrže še delj časa čakati, da avancira. Tega pa on neče, da bi Anica najlepša svoja mladostna leta s tem izgubila, da bi na-nj čakala. Naposled jej še razodene — in to je bilo najbitkejšje — da se je zaročil iz drugo deklico.

Anica je visila v usodepolno pismo; izpregovoriti ni mogla besedice. Kaj bi tudi pomagalo? Stvar je bila jasna, le čudila se je, kako se nezvestemu Stojan-

noviču ni upiralo pero, ko se je zagovarjal zaradi tolike nezvestobe.

Anica ni bila mehkužna sentimentalna deklica; močna je bila dovolj, da je vstrajno nosila svoje gorje, tiho in sama za-se. A vendar moramo reči, da je ta udarec Anico pretresel v globoko srce. Pa znala je srčno svojo boleost skrivati, in še celo njena mati ni izvedela, kaj se je pri-godilo ubogej prevaranej deklici.

Minolo je bilo nekoliko mesecev. V Bosni se je pričela okupacija. Od vseh strani so se vabili milosrdni ljudje, da bi šli v Bosno pomagati in streč ubogim ran-jencem.

Tudi Anica se brzo odloči, da odpotuje tja doli. Notranj srčen glas jo je klical tja doli, kjer je bival on, ki se je njej izneveril. Morda mu lahko pomore, da-si je njej prizadejal veliko gorjel... Take misli so se podile Anici po glavi, ko smo jo videli na potu v Bosno. Šele proti jutru zatisne oči ter zadremlje...

Nekaj dni pozneje je Anica imela posla polne roke. Prideljena je bila vojaški bol-nici, in tam je delala tihotno in neumorno v tolažbo nesrečnikov, ki jih je v boji ran-il handžar ali krogla iz puške kacega vstajnika. Nobeden ne bi bil slutil, kolika plahota in kolik nemir je preobdajal blago to žensko srce, ko so se v bolnico pre-važali novi ranjenci. Niti oči si ni upala povzdignoti na nesrečnike; kajti zmerom se je bala, da ugleda mej ranjenci ljub poznan obraz, obraz, na kojem bi se bralo, koliko ranjenec trpi! Deklice se je pola-stila velika nervoznost, da jej skoro ni bilo prebiti več v bolnici.

Nekega dne prihitijo v bolnico ordo-

nance s poveljem, naj se takoj ambulance z nosači in zdravniki odpošljejo proti Žepčam, kjer se bije velika bitka. Bila je bitka pri Žepčah. Hitro se sestavi zdrav-stven oddelek, ki se urno odpelje proti Žepčam. Na prednjem vozu si ubere pro-stor sestra Anica, da-si jej je zdravnik svetoval, naj ostane doma. A ni ga hotela poslušati, in naj bi makar vedela, da se pelje naravnost v smrt! Kajti v tihotnem življenju v bolnici obudili so se jej bili brit-keje nego li kedaj spomini na izgubljeno srečo, in zatorej si je želela le ven v bojni hrup, da bi se iznebila grenkih spominov, ki so jo davili!

Zmerom bliže in bliže se je slišalo grmenje topov in pokaenje pušek; naposled dospejo k ambulancam, kjer so zdravniki uže imeli dela polne roke.

Z veseljem je bil pozdravljen novo-došli zdravstveni oddelek; kajti bilo je mnogo, premnogo ranjencev. Nosači so na svojih nosilih donášali ranjence. Anica ni imela tu pokoja: gualo jo je le dalje, sovražno naproti. Saj tu je bilo dovolj ljudi, ki so lahko pomagali; a zunaj na bojišču bi lahko marsikateremu nesrečnežu donesla polajšanje s tem, da bi mu ponu-dila požirek vina ali kar si koli bodi.

»Ostanite tu!« zakliče viši zdravnik Anici, ko je baš othajala z dvema nosa-čema proti bojišču. Pa blaga samaritanka se ni zmenila za dobrohoteče besede vi-šega zdravnika ter srčnoje stopala po cesti dalje. Kmalu je bila z svojima spremlje-valcema blizu ognja; poedine svinčenke so zvižgale okoli glave prekrasne deklice.

Anica ni se menila za vse bojno bru-menje; neugnano je hitela naprej, tu

ranjenca krepčajoč, tam umirajočega to-lažeč.

Zavzeti so gledali vojaški blago deklico, ki se je liki dobron angelj mudila na prenevarnem kraju. Toda zdelo se je, da je posvečena; kajti ni je zadela nobena krogla.

Zdajci pride Ana na polje, ki se je razprostiralo nekoliko kraj ceste. Tudi tu je naša samaritanka našla dovolj dela; kajti tu se je bila bitka pričela. Anica je tekala po polji sem in tja ter pomagala, kolikor je le mogla. Naenkrat pa se jej ustavi noga. Je li bilo le čutno mamilo, ali je bila resnica, kar se je tu kazalo njenim očem: blede ta trpeči obraz s zat-nisenimi očmi; nežna ta roka s znanim jej prstanom na srednjci, ki je ležala na levi strani prstij in izpod prstov je cur-ljala iz rane kri na mokrotno polje!

»Srečko!« zakliče Anica ter se spusti na kolena pred ranjenca, prime ga za trdno glavo ter si jo položi v naročje. Pozabljeno je bilo vse, kar jej je zla na-redil, pozabljeno, da je drugi deklici da-roval svoje srce! Kaj se je brigala sedaj za ves svet, ko je on, ki ga je ljubila iz vsega srca, ranjen ležal pred njo ter je morda celo uže umiral? Ranjenec, za slišavši svoje ime, odpre oči. Obraz se mu zveseti od sreče.

»Tedad ni to sen; ti si v istini pri meni, Anica?« zašepeče; ustnice so mu bile blede. Anica ničesar ne odgovori, nego se jame pripravljati, da ranjencu obveže rano. A on se tega brani. »Pusti to, Anica; škoda časa in dela; kajti pri kraju je z mano, to dobro čutim! Če mi hočeš zaduje trenutke polajšati, to te prosim;

do trdnosti; ali sedaj ne smemo rok križem držati, ampak nadaljevati pričetno delo, žrtvovati se in skrbeti, da začetim ustanovom deležnikov pridobimo in sploh takih, ki bi se za nje zanimali. — Dobroto blagodelnih društev pokazuje večletna skušnja; z skupnimi močmi smo v Trstu taka ustanovili; spoznati moramo sedaj resnično dobrodelnost istih in radi tega se jih tesno poprijeti.

Vse hvale vredna je misel ustanoviti v Trstu slovanski posojilni in hranilni zavod — slov. banko. Ali njeno ustanovljenje združeno je s premnogimi sitnostmi in težkočami; seme je uže vsejano; sedaj čakamo potrdila pravil; na to se bomo morali tesno oprijeti tega ustava in skrbeti, da mu pomagamo na trdnosti, kamen do kamena palača: ako bomo skladali in skupljali male svotice, skoraj neznatne zneske — pomagamo tej ustanovi na noge, pri tem pa tudi sebe vkoristimo, vsaj uže star pregovor trdi, da je boljše danes jajce, nego večerj s naden vol. Kar prihranimo, to je naše ali naših otrok!

Res, da marsikdo toži o slabih časih, slabih letinah, majhnem zaslužku itd.; ali pri vsem tem, kdor ve življenja pot dobro voditi in ceniti svoje zaslužke in priužljivi denar, skrbel bode, da pametno tudi od tiste tako male svotice odtrga del ter ga prihrani za čas potrebe.

Toraj na noge z slovanko banko, ki bode gotovo pomagala slov. prebivalcem Trsta in njegove okolice ter jih privajala varčevanju. Za njeno ustanovitev zanimali se mora i borni delalec ter tudi on z svojim težko prisluženim denarjem pomoči jej, da bode vsevala blagostno.

Navedli bilahko še drugih vzrokov, ki zavirajo pravo napredovanje slovenskega življa v Trstu in njegove okolice, ali stvari so uže vsem znane, radi česa jih opuščamo. — Denarja manjkal — vslikne priprosti in nevedni, a razsipni in zapravljivi človek. Res, denarja še manjka in blagostanja, ali toliko do prvega kakor i do zadnjega pride se le z umnim in skrbnim varčevanjem.

Povsod na svetu nahajata se dva sebi nasprotna elementa, premožnejši in ubožnejši, ali vendar nikder ni pisano, da bi prvi ne smel napredovati in doseči blagostanje, zadnji pa propasti.

Sedanjen Slovinstva ni preveč vabljiva; delujemo sicer in s trudimo, ali mnogo več bi lahko dosegli, ako bi celokupno in složnejši delovali, česar pa nam se je še le v prihodnjosti nadjeti, h čemur Bog pomozil!

Deželni zbori.

Goriški.

Tretja seja. Navzoči so bili vsi poslanci razen g. Matije Jonka, ki je svojo odsotnost opravičil s pismom do deželnega glavarja. Poslanec razdelil se je litografovani proračun deželnega zaloga za leto 1887 in tiskano poročilo o delovanju deželnega odbora od zadnjega zasedanja do danj v italijanskem jeziku, slovenskem se razdeli te dni med poslance. Deželni glavar naznanil novo došlo petico, med katerimi jih je več iz okrajnega glavarstva gradliškega, da bi dežela sodelovala pri mostu, ki ga nameravajo gosposode Hitterji čez Sočo iz Podgore v Stračice, kateri naj bi se vsled tega odprli javnemu prometu. Poslanec g. Andrej Kocijančič stavi predlog, naj se nekoliko premeni deželna postava za varstvo kmetijstvu koristnih titev z dne 10. aprila 1870 št. 37 zakonika in ukaznika za avstrijsko-

odpusti mil. Le polagoma je govoril raznjenec te besede. Ustnice so mu bolj in bolj bledele ter gasnoče njega oko je z nekako plahoto zrla Anico.

»Vse ti odpuščam, srečko!« zamrmlija blaga strežajka, ter solze jej zalijejo oči. — Hvala ti, hvala!« zašepeče umirajoči vojak, globok vzdih se mu utrga iz globelij srca, potem umolkne, na veko umolkne.

Potok solza se Anici udere po lici, potem se skloni k drazemu jej mrliču. Ali v tem poči v bližini puška, in Anica se zgrudi na mrtvega častnika. Nosači urno pritečejo; a najdejo blago deklico uže mrtvo. Vstajnikova krogla prodrla je je bila srce.

Na grob lijó grenké solzé,
V nabó gorké prošnje!
Simon Gregorčič.

Na vojaškem pokopališču v Žepčah se vzdigujeata priprosta dva groba. V enem leži višji lajtnant Stojanovič, v drugem sestra Anica. Česar ni moglo življenje, to je bilo mogoče smrti: ona je združila Anico z ljubljencem njenim! In vsako leto, na dan vseh mrtvih, obišče malo pokopališče stara gospa, ki prihaja iz daleka, da diči omenjena dva groba.

Pač ni mi treba povedati, da je to mati Aničina, ki vselej ta dan prihiti na grob edine svoje hčerke, da molí za blage pokojnice dušo.

ilirsko Primorje. Predlog se je postavno podpiral in g. poslanec ga je že v tej seji utemeljeval in priporočal v obravnavo pravnemu odseku.

Za tem je prešla zbornica na dnevni red in je voila odsek 7 udov, ki naj bi pretresoval nasvet deželnega odbora o napravi deželne narišnice in deželne bolnišnice. V odsek so voljeni: dr. vitez Pajer (načelnik), dr. Abram, Iv. Gasser, dr. Gregorčič, dr. Maurovich, dr. Nikolaj Tonkili, dr. Verzegnassi. Slovenski poslanci želeli so tudi dr. Rojca, a ni se udal. Sprejmejo se v drugem in tretjem branji načrti postav za razdelitev občinskih zemljišč v Grgarji, v Selu pri Komnu in v Šempasnu, o katerih je poročal v imenu deželnega odbora dr. Abram. Takó se je potrdil tudi načrt postave zastran razdelitve občinskih zemljišč v vaseh: Zaščina, Zapotok, Vendlol, Švinki in Mišček, o katerem je poročal dr. vit. Tonkili. Isti poslanec poročal je v imenu deželnega odbora, da presviti cesar ni potrdil onega dostavka k § 61. občinskega reda, ki ga je bil sklenil deželni zbor v lanskem zasedanju, ter predlaga drug dodatek, kateremu je visoka vlada obečala svojo podporo v namen, da doseže najvišje potrjenje. Zbor sprejme v drugem in tretjem branji nov dostavek, ki se glasi: »Kadar ne zboruje deželni zbor, pooblaščen je deželni odbor dovoljevati razdelitve občinskih zemljišč in prosti dotične cesarske potrdbe. Po nasvetu dr. Abrama v imenu deželnega odbora sprejme se soglasno tudi v zadnjem branji načrt postave, s katero se dovoljuje davkarskima občinama Bilje in Orehovlje, da smete ločiti se od sedanje županije Sovodnješke ter ustanoviti se skupaj kot ena župnija z imenom »župnija Bilje«, med tem ko ostale davkarske občine Sovodnje, Gabrije, Peč, Rubije in Vrtoče ostanejo še dalje združene v župnijo Sovodnje z županijskim sedežem v Sovodnjah. S tem je končala 3 seja.

Istrski.

Tretja seja. Pričujočih kakih 20 zastopnikov. Berejo in odobrijo se zapisniki prejšnjih sej. Predsednik omeni, da je dal g. Zamliću 8 dnevni dopust, da je g. Bolmarcič bolan, dalje da je razdelil zakonsko osnovo gledé ceste Buzet-Draguč-Cerovlje, kolikor se tiče pazinskega okraja in poročila o prošnjah, dospelih od vseučilišnih dijakov v Gradcu in na Dunaju ter o prošnjah ljudskih in mestnih učiteljev za poplavljanje plače.

Pri drugi točki predlaga dr. Petris odobrenje novozbranih članov dr. Lusa in viteza Babudera. Predlog se sprejme.

V tretji točki poročila dr. Campitelli 1. o računu zaloge »Uložni novi drugi« za l. 1885, 2. o zaloga bratovščin za l. 1885, 3. o računu zaklade mirovin pokrajinskih uradnikov za l. 1885, in proračun za l. 1887, 4. o računu zaklade zemljiškega odkupa za 1885, in 5. o računu in bilanci veresijskega zemljiškega zavoda za 1885. Računa pod 1 in 3 sta bila sprejeta. K točki 2 stavi je zastopnik Spinčić poseben predlog, naj dež. odbor nadzoruje upravo bratovščin ter uporabljanje novcev in naj bratovščine temu vsako leto račun polože. Predlog je padel.

Pri 4. točki je poslanec dr. Laginja povdarjal, da ne bode glasoval za odobrenje računa, toda večina ga je sprejela.

Pri točki 5. predlaga dr. Campitelli, da se izveste dež. kreditnega zavoda (banka) z veseljem vzame na znanje. Dr. Laginja spominja, da je ta banka posodila nekej stranki 100.000 gl., dasi tudi dotični dolžnik ne bode mogel plačevati vsako leto 6.000 gl. obresti in amortizacije na ta dolg. Nasprotno pa je nek zasebnik proti popolnoma varnemu vključanju prosil 1.300 gl., pa jih ni dobil. Govornik priporoča, da se posebno na male posetnike obzir jemlje, kateri se tako lahko rešijo iz rok oderuhov.

Zastopnik Šbiš zavrača predgovornika, ker bauka postopa vestno in nepristrano, ter povsodi posojuje, kjer ima zadostno garancijo.

Dr. Gambini dostavi še, da je omenjenih 100.000 gl. posojenih koperske občini, za katero se ni treba bati, da bi svojega dolga ne mogla izplačati. — Račun in bilanco vzame večina na znanje.

Pri 4. in zadnji točki poročila g. Dr. Lusa, da se je iz šolske zaklade za l. 1885. potrošilo 11.000 gl. manj, kakor je bilo proračunano. Vzame se na znanje.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V delegacijah storjene sklepe je cesar potrdil.

V českem deželnem zboru je 14. t. m. poslanec Plener predlagal: deželni zbor naj sklene, naj se vladi naroči, da prekliče jezikovni ukaz od leta 1886 in Pražakov jezikovni ukaz, naj sodniške okraje vredí po narodnostih, naj ustanovi potrebno število okrajnih sodišč, dva se-

nata pri praškem višjem deželnem sodišči; naj upravne okraje tudi vredí po jezikovnih mejah ter naj po mogočosti ustvari narodna okrožja. Predlog naj se izroči petnajst poslancem v pretres. Deželni glavar je odgovoril, da predlog predloži o svojem času v razpravo.

Ogerski ministrski svet je sklenol, da carinsko in trgovinsko zvezo z Avstrijo odpove. Dotična odpoved je prišla uže na Dunaj. Ta odpoved sicer nove zveze ne zadrži, kaže pa, da ni upanja, da bi se vladi k malú porazumeli. Prašanje o petroliji dela obema vladama preglavico. Ogerski ministri Tisza, Szapary in Szechenyi so uže prišli na Dunaj, da se z avstrijsko vlado dogovoré o novej nagodbi.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje. Zadnje dni imamo o tem prašanji te le važnije vesti: Bolgarska deputacija je 15. t. m. zapustila Dunaj ter odpotovala v Berlin. Srelo se jej je, da bo v Berlinu tako sprejeta, kakor je bila na Dunaju. Ruski poslanec pa jej je rekel, da v Petersburgu nikakor ne bode sprejeta; zato tudi tja ne pojde, ampak iz Berlina se napoti v Pariz, kder bo sicer sprejeta, a ne oficijelno. Iz Pariza odpotuje v Rim in Carigrad. V treh tednih se misli deputacija zopet v Sredec vrnoti.

Iz Peterburga se poroča, da je car Kaulbarsa prijazno sprejel in da mu je ta poročal, da se bolgarsko ljudstvo trdno Rusije drži, da pa nema poguma upreti se sedanjim vladarjem. — Iz Ruščuka se 15. t. m. poroča, da tamošnji častnik »Slavjanin« piše, da je prišel č. s. da Maceonija vetane ter se osvobodi in se tako ustvari velika Bolgarija pod batenberškim kraljem, in če to ne bode mogoče, kakor republika. Prav iz tega mesta se poroča v »Agence Havas«, da so tamošnji Turki sklenoli, da se upro plačevanju novih davkov.

»Times« se 16. t. m. poročajo, da je bolgarska deputacija ponudila bolgarski prestol princu Ferdinandu Koburgu-Gotha. Princ je odgovoril, da mora poprej vprašati cesarja Fran-Josipa, vendar pa iz dobrega razloga meni, da njegovo kandiduro odobri avstrijsko-ogerski vladar, pa tudi ruski car. Princ je imel uže daljši razgovor z grofom Kalnoky-jem. — Mi, to se ve da, ne vemo koliko je na tem poročilu resnice; sumljivo pa se nam zdi, da bi princ bil tako samosvestno govoril in tudi ne verujemo, da bi se ruski car tako lahko omečil.

»Polit. Corr.« poroča, da je bolgarska deputacija res ponudila bolgarski prestol koburškemu princu, da pa ni še znano, ali je to storila na svojo roko, ali na ukaz bolgarske vlade, le toliko je gotovo, da se o tej kandidaturi še nobenej vladi nič ni naznanilo.

Na Italijanskem previsoki davki zatirajo obrtnijo in jemljó delavcem kruh. Veliki obrtniki v Bergamu, ki imajo 4000 statev in 150.000 vreten, izrekli so, da ob novem letu delo ustavijo, ker so preveč obdačeni. S tem pa zgubi kruh 7000 delavskih obitelji.

V italijanskej poslanskej zbornici je vojni minister 16 t. m. izjavil, da vojna še ni pred vrati, Italija pa je za vsak slučaj pripravljena.

Novemu francoskemu ministerstvu ni na rožicah postljano in skoraj gotovo je, da ne bo imelo dolzega življenja. Skoraj vsi veliki pariški časniki so ga takoj priporočili jako hudo napali; nekateri ga zasmejujejo, drugi pravi, da je ničla, ki se mora izbrisati; tretji mu preté, da ga bodo proganjali do zadnje ure, katera je tako uže blizu. Prijetno res ni, na Francoskem biti minister.

V francoskej poslanskej zbornici je 14. t. m. Clemenceau zahteval ločitev cerkve od države. Ministerski načelnik pa mu je odgovoril, da se večini francoskega ljudstva s tem ne ustreže. Potem je zbornica z ogromno večino sprejela začasni proračun za dva meseca.

Nemška vojna predloga dela še vedno mnogo hrupa. Vojaška komisija državnega zbora jo sedaj splošno razpravlja. Vojni minister je izjavil, da bi tudi državni kancler ne mogel podati natančnejših izjav o zunanjih zadevah, da ne bi škodoval nemškej mirovnej politiki. »Nordd. Allg.« pravi,

da s pomnožitvijo vojske bolgarsko prašanje ni v nikakej zvezi, ali ker je nemška vojska nasproti vojsk drugih velevalosti po številu preslaba, zato jo je treba pomnožiti. Nemška vlada ni zato na svetu, da bi osrečila Bolgarijo, ampak zato, da odvrča nevarnosti od Nemčije.

Nemškega državnega zbora vojaška komisija je 16. t. m. zavrgla vladino predlogo, gledé pomnožitve vojske ter dovolila namesti 468.400 le 450.000 mož vojske v mirnih časih in sicer le za 3, ne pa za sedem let.

O egiptovskem prašanji zahtevati francoska in turška vlada, naj Angleška določi dōbo, kdaj umakne svojo vojsko iz Egipta. Obe vladi misliti, da se temu zahtevanju pridružijo vse evropske vlade.

Turčija se vedno bolj oborožuje in pripravila k vojni. Iz Azije dohajajo zaporedoma novi vojaki, ki se pošiljajo na rumejsko mejo. Tudi Dardanele se utrjuje in največji kanoni pošiljajo v tamošnje trdnjave.

Švica se tudi oborožuje. Narodni svet je namreč pooblastil zvezni svet, naj vojne potrebe, predlagane za leto 1888-89, priskrbi uže v letu 1887 ter izrekel pričakovanje, da zvezni svet pripravi o pravem času vse, kar je treba, da se ohrani samostalnost i neodvisnost Švice pri vojnih zapletih sosednih držav. Evropsko kazalo se vedno bolj pomika na vojno, ker premikajo ga bejonetli.

DOPISI.

Trst, 17. decembra. (Izv. dop.) Iredentarsko. — Katoliško. V četrtek zvečer so naši mestni očetje zopet sedeli; ali ru-deči so uže vedeli, da bode dobra prilika za iredentarsko demonstracijo. Zato pa so se zbrali v velikem številu na galeriji mestne dvorane, skoro vsi takozvani »moreti« (plačana družba) so bili tam zbrani.

Tudi vsi rudeči mestni očetje, ki so manjkali pri odprtji dež. zbora, ko je bilo treba klicati nek drug »Evviva«, bili so navzočni.

Ko je župan odprl sejo in pred vsem naznanil, da je italijanski kralj mestnej knjižnici podaril 1 listsek Dantejeve »Divina Commedia« s komentarom Ricaldonija, so začeli »moreti« na galeriji na vso moč upiti »Evviva il Re Umberto, Evviva l'Italia« itd. Vpitje je bilo tako močno in dolgotrajno, da ni pomagalo vse zvonjenje županovo prav nič. Še le ko so se »moreti« prepričali, da so zadosti kričali; spraznili so kar nakrat galerijo, s čem so dali stvari gotovo še bolj demonstrativen pomen.

Kako pa v Italiji? Nek ubogi »kolono« iz Ronk na Furlanskem z imenom Gregoret, kateri vozi kokoši in jajca v Trst in kateri je tukaj še precej znar, zahaja véasih tudi na Italijansko, da tam kupuje kuretinu. Vse to ni nič posebnega. Ali ta Gregoret je tisti, ki je žandarjem v Ronkah naznanil Oberdanka, kakor jako sumljivega, ki gre v Trst, da napravi kaj hudega.

Gregoret je namreč slučajno slišal nek pogovor mej Oberdankom in njegovim drugom, kar mu je dalo povod, da je kakor dober Avstrijec šel ovadit Oberdanka. — Vsled te ovadbe je Oberdank bil prijet. Gregoret, ki za vse to ni prijel drugega, nego pohvalo in je vsesjedno še dalje kokošaril, je pred 14 dnevi v okolici Vidma na Italijanskem kokoši kupoval, in akoprem je imel vse svoje papirje v redu, vendar so ga prijeli karabinerji, (ital. žandarji) kakor hitro so zaznali, da je on ovadil Oberdanka, ki je imel nalog, da ubije našega vladarja, — zvezali ga in peljali v Videm v zapor, kder so ga obdržali več dni in potem uklenega peljali v Visco, to je na avstrijsko mejo, kder so ga izročili našim žandarjom, kateri so ga naravno precej spustili. — Ta fakt so iredentarski listi v Italiji in Trstu še posebno povdarjali in ž njim nekatere paradirali. — Praša se zdaj, kje je takt, kje so tisti dobri odnošaji mej Italijo in Avstrijo?

Naša vlada pač je vse polna obzirov; ali italijanska obzirov ne pozna. Italijani so sicer delikatni, ali proti Avstriji oni menijo, da ni treba posebne delikatnosti. — Dohrim Avstrijeem pravijo v obče tam »patate«, akoprem nam pošiljajo na tisoče svojih lačnih, da jedo naš tako sovraženi krompir.

Jutri bode 38 let, odkar se je napotila Tržaška deputacija na Dunaj in Olomuc, da zagotovi cesarja Frana Josipa, ki je nastopil vladarstvo, največe udanosti Tržaškega prebivalstva; na čelu te deputacije in nje govornik bil je rajniški škof Legat. Cesar je odgovoril, da je prepričan, da Trst je najzvestejše mesto. Kaka razlika mej Trstom tistikrat in denes.

Težko da bi denes še poslali škof na Dunaj in težko da bi sploh še posla-

tako deputacijo do cesarja. Ali pa je zdaj boljše za Trst? — Tistikrat so bili zlati časi, zdaj pa je z vsakim dnevom večja mizerija!

O kam so nas spravili iredentari!

Zadnja štev. »Zgodnje Danice« je imela nek dopis iz Trsta, v katerem nekdo ostro graja odbor Tržaške podružnice Sv. Cirila in Metoda, ker je postavil na program zadnje veselice v gledališču »Armonia« tudi ples. Ta stvar se je le po pomoti zgodila, ker more se dokazati, da na polovici programov ni bilo točke ples. — Kar se pa tiče govora, čudimo se opazki, da kedor ga je sestavil, ni niti vedel, kedaj sta slovanska apostola začela delovati. — Za Boga, o dobi ni bilo niti besedice v govoru, ampak je bilo le v obče omenjeno, da sta bila Sv. Ciril in Metod prva, katera sta uvedla slovanski jezik v cerkvene obrede kat. cerkve. O tem pa menda vendar ni dvombe. — Torej pas trop de zèle, in odbor podružnice tržaške gotovo obžaluje, ako ga duhovščina krivo gleda in sodi ter je pripravljen precej oddati svoje službe bolj zanesljivim in bolj večjim gg. duhovnikom, da bodo le delali v zmislu Sv. Cirila in Metoda. Odbor ima najhujše namene, č. duhovščina naj ga rajše poplira, nego pa preostro obsoja zaradi pomote, katera se je tudi precej popravila. Dostaviti nam je, da tržaška podružnica ni počela svojega delovanja z veselico itd., temveč z mnogo težavnejšo in važnejšo zadevo, ki bi vendar morala biti znana č. g. dopisniku.

Iz Črnikala, 15. decembra 1886. (Izv. dop.) — Rudečekapec iz Kopra je v Črnikalu 19. minolega meseca avgusta, J. Andrijašiču silil »Opominske listke«, tiskane taljansko in nemško. Ker jih ta ni hotel sprejeti, začel se je rudečekapec jeziti, in se z svojo učenostjo hvaliti rekoč, da zna po laški in po tajski po žilovenski.

J. Andrijašič mu odgovori: Vi znate gotovo malo; rudečekapec pa ugovarja: Ja sem bila po svetu in znam bolj kaka vi. J. A. mu odgovori: Po govoru se vam pozna, da umete slovansko. Potem zaupije rudečekapec: Hote van, ker to je moja kancelija! Ta dogodek je pa bil v krčmi, zato se tudi jaz imel vso pravico, se držati kakor v svoji pisarnici, in zavolj tega nisem hotel ven iti; nato se bolj razkašen reče g. A. Bažec svetovalcu, naj me ven iztira, ali tudi g. svetovalcu ni bila volja tega storiti, ker imeli smo vsi enake pravice v krčmi. Ko pa je videl rudečekapec, da nič ne opravi, vpraša g. svetovalca: Ki nomen g. J. A.? Ta odgovori Jože Andrijašič; jaz otidem iz sobe, za mano pa zakriči rudečekapec: Ti tovari! Jaz se povrne, in ga nagovorim primerno besedo. Potem pa sklene rudečekapec, da me zatoži pri c. k. sodniji v Kopru. In resnica, vložil je svojo lažljivo tožbo sodniji in se pozneje bahal, da me da 8 mesecev zapreti; a svojo lažljivo tožbo je vravnil po svoje učenosti, rekoč da Jože Andrijašič je rekel, da vsi uradniki v Kopru so Taljani in prasel, ali to je debela laž, katero si je izmislil g. Celin rudečekapec, in zavolj tega si ni upal priti k obravnavi, ki je bila 10. tega meseca v Kopru. Po vsej pravici bi bil imel prijeto kazen za tako debelo neresnico, katero je zapisal v svojo tožbo proti J. A. Da je bila to debela neresnica, to so dokazale priče Anton Bažec svetovalec in Marija Gab, krčmarica v Črnikalu; iz tega pa se vidi, s kakšnim vedenjem hodi okoli slovenskih kmetov ta oboli človek, ki se hvali, da je c. k. služabnik. Rudečekapec ni svojega namena dosegel, J. Andrijašič je bil za nekrivega spoznan.

Imeli bi paziti uradniki c. k. davkarje, da nam pošljajo take moše, ki so zmožni naš slovenski jezik govoriti, in tudi razpošiljati med nas opominske liste in rubežna oznanila v slovenskem jeziku, kakor tudi pobotnice, ker drugače se večkrat škoda pripeti slovenskemu kmetu.

Domače in razne vesti.

Cesarska rodbina na Reki. Za slavnostni sprejem Nj. Visokosti cesarjeviča Rudolfa in prejasne njegove sprejete delajo se velikanske priprave. Može je, da obiščeta tudi Nj. Veličanstva hrvatsko primorje. Prihod rodbine nadvojvode Josipa je tudi že napovedan. Pri tej priliki se v navzočnosti visokih gostov odpre novo operno gledališče.

Imenovanje. G. Vinc. Pozzo je bil imenovan vodjem zemljiških knjig pri poreškem okrajnem sodišču.

Odpovedal se je deželniemu poslanstvu dr. Hinko Dolenc, kateri je bil voljen v domačem, Postojnskem okraju.

Tržaški deželni odbor je izročil dr. Peco vladni zakonski načrt, glede predrugebe lovskega zakona v presojo, mestni stavebeni urad pa je dobil ukaz, naj presodi stavebeni zakon ter predloži morebitne nasvete za predrugebo, da jih potem poda deželni odbor deželniemu zboru.

Tržaški občinski svet je imel v četrti zvečer sejo. Po predčitanju in potrditvi zapisnika zadnje seje naznanil je župan, da je od deželnega namestništva došel dopis, ki naznanja, da se občinski svet izroči italijanskega kralja »Divina Comedia« v dar. Dopisu je priloženo tudi pismo ministru italijanske kraljeve hiše, ki se prečita. Župan je predlagal: občinski svet naj sklene, da se načelno štvari naroči, naj prosi omenjenega ministra, da italijanskemu kralju za neprecenljivi dar izreče zahvalo občine. Mestni svet je ta predlog sprejel i da je na to začela galerija burno ploskati, to se samo ob sebi umeje. Potem se je dovolilo 2000 gld. za obhajanje stvari, ki so zanimljive v zgodovinskem interesu. Dovolilo se je še nekoliko dodatnih kreditov i potem je bila tajna seja.

Tržaško podporno in bralno društvo bode imelo na praznik Sv. Stefana, 26. t. m. v Politeama Rossetti besedo s plesom. — Igrala se bode jako lepa igra »Nezgodbe starega vojaka«, v kateri bodo sodelovali tudi osebe Ljubljanskega dramatičnega društva.

Otroški vrt pri Sv. Jakonu se odpre precej po praznikih, ker bodo stopnice prihodnji teden dodelane. — Hvala Bogu!

Razpisane službe. Pri mestnej blagajni v Trstu mesto služabnika; plača 500 gl., stanarina 50 gl. in službena obleka; dalje 2 službi iznoševalcev in to ena 500 gl., druga 450 gl. letnega plačila ter službena obleka. — Prošnje mestnemu magistratu do 31. t. m.

Tržaške novosti:

Zblaznel je 51 letni krojač Anton Candot iz Motavuna. Prijeli so ga na ulici Barriera vecchia ter ga odpeljali v bolnico.

Vzorna soproga. 26. letni krojač Jakob Pleso spril se je z svojo soprogo na trgu Barriera. Ljubeznjiva žena potegne nož, ali mož se je ugrabil ter ga je samo na levej roki ranila. — Vroča kri!

Nesreče. Na italijanskem parniku »Milano« padel je dečko Alfieri Lupi iz visokega jarbola na podkrovrje ter na mestu mrtev obležal. Včeraj je dal nesrečneža kapetan ladje na lastne stroške zagrebati. — 8 letno dete postrežkinje Zucculini igralo se je na oknu v tretjem nadstropju hiše št. 6 ulice Annunciatina ter padlo z visokine na dvorišče. K sreči ni takoj mrtvo ostalo, temveč se na glavi in plečau močno poškodovalo. — Brezbrižna mati pa zasluži strogo kazen.

Samomor. Neka ženska, po prilici 50 let stara, skočila je v vodnjak na dvorišču hiše št. 7 v ulici Malcantoni in je utonila. Prepeljali so jo v mrtvašnico pri sv. Justu.

Policijsko. Zaprli so 19 letnega kovača Antona Škoda in 20 letnega težaka Miha Zlak, koja sta dvema gospinam ukradla novčarki iz žepa. — 15 letni Ivan Silvestri je pred nekaterimi dnevi pobegnil iz Gorice. Prijelo so ga straže ob 2 posled polnoči blizu cerkve sv. Antona novega ter ga poslali starišem nazaj. — Pobič bo še kaj dosegel! — Ujeli so 26 letnega peka Franja B. iz Skofjeloke, koji je ukradel Jurju V. srebrno verižico.

Služba poštarja je razpisana v Fari na Goriškem. Plača znaša 200 gld. pisarnina 60 gld. in za trikratno pot na dan mej Gradiško in Fari 334 gld. Prošnje je vložiti do 26. t. m. pri poštneim in brzojavnem vodstvu v Trstu.

Boljška čitalnica ima dne 27. t. m. ob 5 uri zvečer svoj letošnji občni zbor. Poročilo sedanjega obdobja; volitev novega ter naročevanje časopisov bode dnevni red. Zbirališče »pri pošti«.

Podčavenske vesti. Sl. c. kr. okraj. šol. svet v Gorici je razposlal te dni kraj. šol. svetom sledečo okrožnico: »Krajni šolski svet v Opatjelu je predlagal, naj bi se počitnice preložile od 16. julija do konca avgusta.«

Ker se take želje zapazujejo tudi od drugih strani, ker je več učiteljev iz pedagogičnega staljšca dokazalo, da bi bilo za šolo uspešnejši, opustiti šolo v naj bolj vročih dneh; določil je okrajni šolski svet 2. t. m., da se za mnenje povpraša vse kraj. šol. svete.

Častiti isti je vabljen, da naznanim sem — le do 31. decembra kako bi bilo naj bolje postaviti velike počitnice....

Nadejati se je, da bodo vsi krajni šol. sveti za spremembo velikih počitnic od 16. julija do konca avgusta. S tem gotovo ustrežejo lastnim otrokom osobito iz zdravstvenega ozira. V hudi vročini, kakoršna je navadno na Primorskem, otroci jedva dihaajo v razbeljenem šolskem soparu; posebn pa v tesnih šolskih izbah, kjer je otročjega drobilja preobloženo. — ter solnce pripeka ves dan na isto stran, kjer je šolska izba.

Prisedniki pomorske oblasti. Trgovinski minister je potrdil od trgovinskih in obrtniških zbornic v Trstu, Zadru in Splitu zopet izvoljene prisednike pri primorskeji oblasti, ki so: Frison Blaž Floro, Peter August Pazzo, Ivan Vucetich pl. Bieltz, Edija Florio, Viljem Tarabochia in Marko Vojvodić.

Razpis častnih darti. Da bi pospešila razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje »Matica Slovenska« po določilih Jurčič-Tomšičeve ustanove 300

goldinarjev častnega darila dvema poveštima slovenskima, in to: a) 200 gld. povesti, obsejajoči najmenj 10 tiskovnih pol, in b) 100 gld. povesti, obsejajoči najmenj 5 tiskovnih pol.

Snov obema povestima bōli zajeta iz zgodovine, ali sploh iz življenja naroda slovenskega. Obe povesti morata biti pisani takō, da po obliki in vsebini svoji ustrezeti umetniškim zakonom pripovedne književnosti, ter poleg tega ugodita literarnim namenom »Matice Slovenske«.

Pisatelj, kateremu se prisodi častno darilo iz novcev Jurčič-Tomšičeve ustanove, prejme vrhu tega za svojo povest še navadno pisateljsko nagrado, katere plašuje »Matica Slovenska« po §. 15. svojega »prilivnega« reda po 25—40 gld. za uskovno pōlo.

Rokopisi naj se brez pisateljevega imena pošljajo odboru »Matice Slovenske« do 1. oktobra 1887. leta. Pisateljevo ime naj se pridene rokopisu v zapечатemem listu, na katerem je zapisano dotično gaslo. Večkrat se je poudarjalo, da »Matica Slovenska« podaja svojim članom premalo leposlovnega berila. S tem razpisom hoče Maticin odbor pokazati, da ga je resna briga, po vsi svoji moči pospešiti tudi razvoj leposlovne književnosti slovenske ter članom svojim podati v roko lepo zabavno knjigo. Zatorej se pa podpisani odbor tudi nadeja, da ga bodo pisatelji slovenski podpirali v njegovem trudu ter se častno odzvali njegovemu domoljubnemu pozivu.

V Ljubljani 3. novembra 1886.

Odbor »Matice Slovenske«.

Iz Male Pristave na Pivki, dne 12. t. m. nam pišejo: Ker je bila ravno nedela, hotela je lisica imeti kokoševino za kosilo, prišla je ob 11. uri dopoldne, prav pred hišna vrata št. 22. ter pograbila eno kokoš. — Gospodinja je hitro pristopila in prijala lisico za zagnje noge. in tako je žena držala lisico, lisica pa kokoš. — dokler je prihitel mož, in dal z majhno sekerico lisici po buči.

Za Božić hvalijo se različna darila. Eno najbolj pripravnih je vendar jedna jedilna priprava iz srebra Britannia B. Ginzig-a (Dunaj, Praterstr. 24) ki se radi nizke cene in izborne kakovosti zelo podaja ter je dobila občno priznanje.

Tržno poročilo.

Kava — živahna kupčija po vaki dan viših cenah. Prodalo se je te dni 2000 vreč Rio po f. 76 do f. 88, 4000 vreč Santos po f. 78 do f. 89, Java Mal stane f. 92 do f. 85, Ceylon plant. f. 92 do f. 141.

Sladkor — živahnejša kupčija, po zvišanih cenah. Prodalo se je te dni 7000 metr. stotov sladkorja v kosih po f. 18 do f. 20.50.

Sadje — še precej dobra kupčija, cene trdne. Pomeranče, limon f. 2 do f. 5, rožiči grški f. 6 do f. 6.50, pulješki f. 11, mandlji siciljanski f. 77 do f. 85, fige v venci f. 10 do f. 11, opasa f. 24 do f. 22, cvebe Cisme in Samos f. 16 do f. 19, Eleme f. 20 do 30, Sultanina f. 20 do 34.

Olje — malo kupčije. — Namizno stane f. 50 do f. 66, jedilno f. 34 do f. 40.

Petrolje — cena trdna, rusko f. 7.50, amerikansko f. 9.25.

Domači pridelki: fižol rudeči f. 8.50 do f. 9, koks f. 11 do f. 11.50, slaba kupčija. Maslo še precej obrajtano in stane danes blago I. vrste f. 88 do f. 94.

Žito — čisto neznaatna kupčija po stalnih nespremenjenih cenah.

Les — slaba kupčija, ker je preveč ponudbe.

Seno — konjsko f. 1.40 do f. 1.70, volovsko f. 1.80 do 1.90.

Borsno poročilo.

Borsa je bila nekoliko dni še precej živahna, včeraj pa je zavladala mlahovost, ki je tudi nekoliko vplivala na kurze, ki vtegnje nekoliko trpeti.

Listnica odpravnštva.

Gosp. F. T. nadučitelj Črnomelj. — Prosimo, da nam izvolite natančneji naznaniti, katere priloge želite.

Restaurant Hôtel Evropa

Vsak večer

KONCERT

društva tirolskih pevcev Lückl.

Prvikrat novost: »Svetovalec zmešnjavec« — katero poje šaljivec Hans. — Začne ob 7. uri. — Ustopnina 20 novčičev.

Zgubljene in oslabljene

moške moči in nezmožnost

Gotov pripomoček! Vsakdo se popolnoma ozdravi z **gentalnim ogjenčevim slapom** brez naslednjih notranjih neredov na gotov način in za vedno, čestokrat cele v dobi 2 dni, celo navidezno neozdravljiva nezmožnost v vsakej človeški dobi kakor tudi polucije, se prijetnim, nečutenim, zunanjim zdravenjem. 15—52

Svedočebe slavnih profesorjev in zdravniške brošure, na tisoče zahval od popolnoma ozdravljenih oseb svetujejo vsem bolnim rabo ogjenčevega slapa, ki garantira gotov in trajen vspeli.

Popolna priprava z dotičnim podukom in zdravniškimi priporočili for. 5.80. Pri pošiljati se dobro pazi, da se ne spozna kaj zavoj zadržuje in od kod prihaja.

Zavod za ordinacije za tajne bolezni:

Dr. Karol Altmann

Dunaj

VII. Mariahilferstrasse 80.

Naravno olje

iz jeter od polenovke (Baccala), najizbornejša kakovosti, kojega z dobrim vspehom zakazujejo najboljši mestni zdravniki. — Iz iste kakovosti napravljajo tudi zeleno ali jodoželezno (ferrato) olje. Zaloga v lekarni G. R. Rovisa Corso šte. 47. 6—10

Priročno božično darilo.

Obvaruje mraza!

lepe! gorke! elegantne! v ceno

Neprehodljive mrazu in mokroti so moje v I. dunajski tvornici za gosposke jopice izdelovane

ZIMSKE JOPICE Z GOSPODE

po nezaslišanej nizkej ceni komad samo

gld. 1.80

Moje zimske jopice za gospose so najgorkejša in najzdravejša obleka kajti obdržijo gorak život, se prav lepo prilagajo ter vzbujajo občo pozornost radi njune nizke cene.

25.000 komadov uže razprodanih.

Vsakdo, ker hoče imeti lepo, gorke in trpežno zimsko jopico, naj si jo koroči, kajti prihaja neznano dosti naročb ter bode kmalo vsa zaloga razprodana.

Dalje priporočam moje: **Normalno zimske srajce** najfinejše kakovosti po gl. 1.50. Narejene so po sistemu profesorja Jäger-a v prvi dunajski tvornici; iz goste ovčje volne in spoznane za najzdravejšo obleko.

Normalne zimske spodnje hlače najboljšje kakovosti jako gorke, trpežne, najlepših barv komad po gl. 1.50.

Zimske nogavice mermo, gosto in gorke; en par 60 kr.

Kompletne žbirke za zimo obatoječa iz: 1 zimske janke za gospose, 1 zims. norm. srajce, 1 zimskih norm. spodnjih hlač, 1 zimskih nogavic merino ali nogavičič najboljši baže skupaj oddajem po najnižej ceni gl. 5. Vdohivajo se edino pri:

Dunajska trgovina z zimskim blagom

Ant, Gans, Wien,

III. Kolonitzgasse 6-17.

Pri naročbah zadostuje povedati jeli se hoče blago velike, srednje ali majhne stase. Razpošiljajo se na vse strani sveta z povzotjem ali proti gotovini v 24 urah.

Kava Mohara Goldschmied.

je najzdravjša in uaj-
kusnojša najbolj tečna ter
se pridaje kavi. V sebi
ima dosti tvari ki jačijo
želodec ter se podaja kot
najboljša pribava kvvi,
kar se jih pozna.

Rabise primešajoč trem
žlicam navadne kave 1
žlica kave G. Mohara
Goldschmied.

Ta kava se prodaja v
prodajalnicah kave, čaja in
vseh drugih sadja gosp.
Ad. Goldschmied & Co.,
Trat ulica Caserma št. 11.
kakor tudi v vseh boljših
prodajalnicah jestvin po naslednjih cenah:
Zavoji po 500, 250, 125, 90 gramov

» 28, 14, 7, 5 kr.
Kavo Mohara Goldschmied in tvorniško
znamko 1-6

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu naznanjam s
tem da sem odprl v Sežani (na Pri-
morskem) trgovino z žganjem in likirji
na debelo, t-r se priporočam gospodom
kupcem, krčmarjem itd., da bi me bla-
govolno obiskovali, z zagotovitvijo, da
se izvršijo prijazne naročbe z vso p-
štenostjo.

S š spoštovanjem
JOSIP KANTZ.

Ceniki in uzorci pošljejo se na za-
htevo poštne prošti.

Kava,
čaj
itd.
v 3
minutah

Kdor se hoče prepričati o skoraj momenta-
nem času — samo v 3 minutah brez varč,
ognjišča, brez drvi in oglja, kavo, čaj, pe-
čenko, ječja itd., naj si naroči od mene uve-
deni in v vseh državah patentovani

spiritno-kuhalni aparat, Rapid

s 7 plamenicami, ki se lahko regulirajo, fino
z veden, krasba vsake mize, praktično narejen,
kakor tudi pravljen in nizke cene, kajti z 1
kr. spirita se lahko napravi 6 skledic kave
ali čaja. Otročja, ne nvarna raba! nikakega
dimu niti duha! Za zasebne osebe, družine,
gostilne in kavarni v resnici prepotreben!

1 elegantni kuhalni aparat »Rapid« f. 3.50
in z fino posodico za čaj in posrebrnim ce-
dilnikom f. 5

1 popolni salon »Rapid«-aparat, z najfinjšo
posodico za čaj in posrebrnim cedilnikom in
z navodom za rabo le gl. 6.50.

Razširja se jih neizrečno dosti na vse kraj-
sveta, kajti ta aparat se je radi njegove nizke
cene, lepote in lahke rabe, v obče prikupil.

Na prodaj izključivo pri

**Wiener Commissions- u.
Exportgeschäft Ant. Gans,**

III. Kolonitzgasse 8/17. 4-5

PSPSPSPSPSPSPSPS

Na obroke!

(72-25)
daje pohištvo tapecarije, razno strižno-
blago za obroke, ure vsake vrste

M. Coreni

via della Legna št. 1 P. II.

Čujte in strmite.

Odbor prve angleške tvor-
nice srebra britanica, ki jo
uže več let zastopam je v
zadnjem zboru radi slabe
trgovine, ki ni prizanesla
tudi bogatej Angležki, skle-
nel likvidacijo te tvornice, kar je bilo v ob-
nem zboru tudi sprejeto. Prejel sem tedaj
nalogo po vsaki cenil razprodajati vse v za-
logi se nahajajoče blago iz srebra britanica,
čigar vsaki komad nosi tvorniški pečat.

Boljšo rekoč se skoraj

podari

naslednja namizna priprava.
Proti doposlavlji ali proti poštnem pov-
zetju f. 7.25 razpošiljam vsakomur slednjo
elegantno

jedilno pripravo:

- Kom. 6 izbor. namiznih nožev, roč iz srebra
britanica z Angležkim rezilom;
• 6 vilic, iz srebra britanica, iz jednega
kosa;
• 6 žlic iz srebra britanica massive;
• 12 kavnih žlic iz srebra britanica naj-
boljše baže;
• 1 krušni koček iz srebra britanica fino
ceseliran;
• 1 mass. zajemalec za juho iz srebra
britanica;
• 1 mass. zajemalec za mleko iz srebra
britanica;
• 2 lepa namizna svečnika;
• 1 cedilnik za čaj iz brit. srebra;
• 1 posodica za hraniti sladkor ali poper;
• 6 fine posode za ječja iz srebra brit.;
• 1 tasa za kavo iz britanica srebra (Ta-
blett);
• 6 najfinjših desert-krožnikov-britanica-
fino cesel.

Vseh teh 50 stvari je narejenih iz najfi-
nejšega srebra britanica ki ostane celo po 25-
letnej rabi prav tako bel, kakor 13 lot. srebro
za kar se garantuje. — Ta garnitura je po-
prej stala, več nego f. 40, ter se vdobiva sedaj
po nezaljšani ceni f. 7.25. Priporočam to
garnituro radi njene elegancie kot najpri-
pravniše.

Božično-darilo

Prosim sl. občinstvo, da ne zamenja moje
oznanilo z onimi

sleparskimi oznanili

ki so se v zadnjem času tako razširili. —
Za solidno in redno izvršitev naročb zatr-
guje moja uže mnogo let za jako solidno spo-
znano tvrdka. Na tisoče zahval in naročb od
najkompetentnejših oseb o izvršnosti blaga
od mene dobvanega, izmed katerih sem jih
uže nekoliko objavil, ki jih pa radi pomaj-
kanja prostora sedaj ne morem tu uvrstiti, so
v moji pisarni vsakemu razvidnih. Kdor hoče
imeti tedaj dobro robo, naj se se zaupnostjo
obrne do:

B. Ginzig,

Britaniasilber-Fabriks-Hauptdepot, Wien,
II., Praterstrasse 24. 4-6

Ako blago neugaja, zavežem se denar koj
povrneti.

Čisteči prah šatuljica samo 15 nov.

Podpisani opozoruje slavno občinstvo
na svojo

trgovino z dezniki

v ulici Barriera vecchia št. 18 z bogato
zbirko svilenih, volnenih in bombažnih
dežnikov. Svileni od f. 250 naprej, vol-
neni od f. 140 naprej, bombažni od 80 kr.
naprej. — Tudi popravlja prav po ceni
dežnike in solčnike.

104-35

Giulio Grimm.

Nič več kašlja

Prsni čaj

napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, se tako trdovraten,
kakor to spričujejo mnoga naročila, sprič-
čevala in zahvale, ki dohajajo od vseh
strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih raztlin
in čisti kri ima dober okus in velja en zavoj
za 8 dni 60 n.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za
prestanje života in proti madrona iz
soka neke posebne rastline, katerih uspeh
je v-lik, posebno pri zaprtem truplu,
želodčnih boleznih itd. in se lahko uživa
o vsakem času brez obzira na dijeto.

Ena skatlija velja 30 sold.

Plašter in tudi tinktura proti
kurjim ošesom in debelej koži — cena
3 plaštov za kurja očesa 20 soldov.

— Ena steklenica tinkture 40 soldov.
Edina zaloga v Trstu v le-
karni **ROVIS**, v Gorici v lekarni
Cristofolletti in Pontoni v Ajdov-
ščini v lekarni Gullielmo. 4-10

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

Ne muditi časa!

Svetoznane konjske plahte, koje sam pri neki
licitaciji za polovico realne cene vkupil, in po
katerih se vprašuje skoraj od vseh strani sveta,
otdam dokler je še kaj zaloge

samo po f. 1-40

komad jako velike, zelo goste, nepokončljive

konjske plahte

z barvanimi kraji
in trdne kot dlja,
190 cm. dolge, 130
cm. široke, z raz-
ličnimi kraji, jako
močne, istinito ne-
pokončljive kako-
vosti zelo fine kom.
f. 1-60. Dalje

Imam še v zalogi 3-4

500 d. rumenkastih plaht za košijaze

z 6 različno barvanimi črtami in kraji, kom-
pletne, v-like, jako fine, blizu 2 m. dolge,
blizu 1 pol m. široke, kom. samo po f. 2-50

ter se dobivajo edivo pri

Export-Waarenhaus C. Con

Wien, II., grosse Mohrengasse N. 29.

Razpošilja se z povzetjem ali proti gotovini

Singerstrasse Nr. 15,
zum goldenen

Reihsapfel.

J. PSERHOFER-jeva

Apotheke
in
Wien

Kričisilne — nekaj universalne kroglice zvane, zasluzijo res zadnje ime, kajti ni skoraj bolezn.
v kojej bi te kroglice tisočkrat ne pokazale svojega čudotvornega uspeha. V najhujših
bolezni v kojej se je mnogo drugih zdravil rabilo, se je po teh kroglicah nečevikrat in v zelo kratkem
času popoln ozdravljeno. Jedna skatlija z 15 kroglicami stane 24 kr. jeden zavitek z 6 skatlija-
mi 1 gl. 5 kr. pri nefrakirani posiljavi, po povzetju 1 for. 10 kr. Proti gotovini stane posiljatev 1 za-
vitok kroglice f. 1.25 2 zavitek f. 2.50, 3 zavitek f. 3.75, 4 zavitek f. 4.90, 5 zavitek f. 5.20, 10 zavitek f.
9.20. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja.)
Dolgo nam nečevikrat pismen v kojej se kupčevalci in rabičji teh kroglic zahvaljujejo za ozdravljeno
in vsakomur nevarnih bolezni. Vsakdo, ki je le enkrat poskušal se s temi kroglicami, zdravili jih pripo-
oča in drugim.

Naj sledi tu nekatera teh zahvalnih pismen:

Leonzang, 15. maja 1883.
Blagorodni gospod! Vaše kroglice delajo kar čuda,
one niso enake drugim kroglicam pomočkom, tem-
več v resnici pridajo zdravje v eni, ki jih rabijo.
One kroglice ki sem jih o velikonoči naročil, sem
skoraj v 2 razd. 1 mojim znancom in prijateljem in
vsem se pomagale, celo stare, bolane in hirajoče
osebe so po njih nazaj zdrave zadobile, ali vsaj se
je njih bolehnost na boljše obrnila. Jaz Vas pro-
sim zato, da mi jih še pet zavitek pošljete. Za-
hvaljujem se Vam srčno jaz in z menoj vsi drugi,
ki so rabičili Vaše kroglice ozdravili.
Martin Deutinger.

Bega Szt. György 16. febr. 1882.
Velečenjeni gospod! Ne morem se Vam zadostno
zahvaliti za Vaše kroglice ker uže mnogo let je
moja soproza bolehnala na zaprtju čev ter le Vašim
kričisilnim kroglicam se ima zahvaliti, da če
tudi ni 8. popolnoma ozdravila ter mora še kdaj
pa zdaj kako vrti, vender se jej je ona mladeniška

J. Pserhofer-jev Ledeni balzam uže
mno-
go let za najboljši pomoč k spoznan proti ozebli-
nam vsake vrste kakor tudi proti star in racam itd.
1 posodica 40 kr.
Balzam za goltanec zanesljiv pomoček proti
debelemu vratu, 1 pos.
50 kr.

Živenska esenca (praške kapljice) proti po-
hlabljenemu želodecu, slabi
prebavi, vsakovrstnem trženju v doljenju telesu,
laborno domače vrčilo 1 flacon 20 kr.

Trpotčev sok občno znano izvršno zdravilo
proti kat. ru, hripavosti, vrčnemu
kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje po udih,
najboljši pomoček
proti protinu in drugim reumatičnim boleznim v
hrbtenem mozgu, migreni, nervoznim zobolim,
glavobolim, trganju v ušesih itd. 1 gl. 20 kr.

Pserhoferjeva tannokininska pomada

uže mnog. let od zdravnikov priznana kot naj-

Vdobjavajo se vedno vsakovrstna homeopatična zdravila.

Izven imenovanih izdelkov vdobjavajo se še druge farmacevtske specialitete,

ki so bile po vseh avstrijških časopisih oznanjene:

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini ali povzetju
Pri prejšnjem doposlavlju denarja (najbolje po poštni nakaznici) stane porto
dosti manj nego pri povzetju (6-12).

Na deželo se pošlje na zahtevo cenik se slikami prost poštne.

1-12

Največa zaloga tovarne pohištva
povsod poznane zaradi dobrega o kusa, dobre in nizkih cen, nahaja se v TRSTU, Via del Teatro br. 1, Tergesteo.

IGNACIJA KRON iz Dunaja,
povsod poznane zaradi dobrega o kusa, dobre in nizkih cen, nahaja se v TRSTU, Via del Teatro br. 1, Tergesteo.